

№ 5817

ЛИТЕРАТУРЕН  
ИНСТИТУТ  
Ф. № 5817  
ИВ. №

ЛИТЕРАТУРЕН  
ИНСТИТУТ  
Ф. № 82  
ИВ. № 62

ИНСТИТУТ  
ГЕОРГИ ЛЕОП. ГЕОРГИЕВ  
ЛИТЕРАТУРА

Съученик на Валцаров в Машинното училище.

Двамата бяхме в един клас "А". Нашите легла бяха едно до друго. Това ни сближи и станавме добри приятели. Валцаров беше много скрит, но от скромност, а не от гордост. Винаги седеше в сянка - не се изтъкваше.

Отначало - през първия курс - не можехме да разберем, че има скрити дарби, както и убеждението му по македонския въпрос, но веднаж намерих под леглото му негова значка "Свобода или смърт", която като че не беше от групата на Ив. Михайлов. Прибрах я и, когато му я дадох, помолих ме да не го издавам, че има такава значка. От това разбрах, че не е с официалните македонци, а че е лях, но без да приказва по македонските работи.

Баща му беше комита. Видях го веднаж във Варна, препасан с патронтал. Беше дошел да види сина си.

Наричахме Валцарова "Моряк" - на подбив, защото той най-малко подхождаше за това, понеже имаше недъг - малко изкривен в кръста и провлачаше единия си крак. По-късно, въпреки тоя си недъг, той не остана по-долу от другите моряци. Казвал съм му: "Моряк, защо си губиш времето в това училище, когато литературата ти е подадине?" Отговори ми: "С литературата пак ще се занимавам, няма да я зарежа, но условията на тукашния мивст ме закаляват физически".

По-късно узнахме, че пише и в класа открихме, че има поетически заложби. Много срамежлив и скромнен, той се уединяваше, стоеше замислен и отбягваше да ни даде написаното.

Първото му печатно произведение е печатано в списание "Трезвеност" към 1927-1928 год:

"Да грейне факел  
нена сред тъмата..."

Веднаж го запитах защо не печата стихотворенията си. Отговори ми: "Поканиха ме от един литературен кръжок в София, също и от друг, но техните предложения са сметкаджийски и отказах", защото, обясни, не бил съгласен с образуване на фронтове и че не искал да търгува с поезията си. Това отказване се дължеше на голямата му скромност.

Питал съм го на кого държи литературните си интереси - на майка си, или на баща си. Отговори ми, че баща му имал шестокласно образование че познавал основно руската литература.

През втората или третата учебна година някой от другарите ни издаде на преподавателя по български език г. Георги Георгиев, че Валцаров